

202. KOZIMIŃSKI Ignacy, ur. 16 czerwca 1904 roku, s. Antoniego, listonosz, mieszkał w Szczutowie pow. Rypin. We wrześniu 1939 r. dostał się do niewoli niemieckiej jako jeńiec wojenny, a następnie wysłany na przymusowe roboty. W 1943 roku aresztowany przez żandarmerię i **osadzony w obozie koncentracyjnym Dachau i tam zamordowany w czerwcu 1944 roku** ^{1, 2}.

Nota biograficzna poza ww. publikacjami sporządzona na podstawie danych pozyskanych z następujących źródeł:

1.

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

Dane osobowe ³ :

3	Kozimiński	Ignacy	1904-04-16	1944-06
---	------------	--------	------------	---------

Nazwisko” **Kozimiński**, imię: **Ignacy**, data urodzenia: **1904-04-16**, miejsce zamieszkania: **Szczutowo**, zawód: **listonosz**, data śmierci: **1944-06**.

Informacje o prześladowaniach:

Uwięzienie: **zginął**, rodzaj uwięzienia: **obóz koncentracyjny**, miejsce osadzenia: **Dachau**, data śmierci: **1944-06**

Źródło: Oddziałowe Archiwum IPN w Gdańsku, IPN Gd 571/1 t.1

Dane osobowe ⁴ :

6	Koźmiński	Ignacy	1904-06-16	Sosnowo	Antoni	Marianna
---	-----------	--------	------------	---------	--------	----------

Nazwisko: **Koźmiński [inne wersje: Kozimiński]**, imię: **Ignacy**, płeć: **mężczyzna**, obywatelstwo: **polskie**, wyznanie: **rzymsko-katolicka**, imię ojca: **Antoni**, nazwisko panieńskie matki: **Mazurowska**, imię matki: **Marianna**, data urodzenia: **1904-06-16**, miejsce urodzenia: **Sosnowo**, wykształcenie: **wyższe**, rodzaj służby wojskowej: **rezerwa**

Informacje o prześladowaniach

¹ Polacy, Żydzi, Niemcy Ziemi Sierpeckiej w okresie międzywojennym i w czasie II wojny światowej, Praca zbiorowa: Dariusz Lazarowski, Anna Stręciwilk, Krzysztof Stręciwilk, Elżbieta Żendarska, Wydawca: Społeczny Komitet Renowacji Miejsca Pamięci Narodowej w Sierpcu, ul. Wojska Polskiego 28a, Sierpc 2022 rok, s. 375.

² Andrzej Szalkowski, Piotr Gałkowski, Zbrodnie niemieckie na Ziemi Dobrzyńskiej (byłe powiaty Lipno i Rypin) w latach 1939-1945, Rypin 2019, s. 627, na podstawie: A IPN Bydgoszcz, Akta Sądu Grodzkiego w Rypinie 1945-50, Akta w sprawie stwierdzenia zgonu dot. Ignacy Kozimiński, sygn. IPN By 161/476.

³ Na podstawie danych Instytutu Pamięci Narodowej, Wyszukiwanie osób represjonowanych, Kozimiński, L.p. 3 wykazu, strona internetowa: <https://straty.pl/szukaj-osoby.php>

⁴ Na podstawie danych Instytutu Pamięci Narodowej, Wyszukiwanie osób represjonowanych, Kozimiński, L.p. 6 wykazu, strona internetowa: <https://straty.pl/szukaj-osoby.php>

uczestnik walk - Kampania wrześniowa 1939, przydział wojskowy: 67 p. p., jeniec wojenny: przeżył, przeniesiony na status robotnika cywilnego: Tak

Informacje o prześladowaniach

data osadzenia: **1943, robotnik przymusowy: przeżył**

Informacje o prześladowaniach

Uwięzienie: **zaginął**, rodzaj uwięzienia: **obóz koncentracyjny**, miejsce osadzenia: **Dachau**

Źródło: Instytut Pamięci Narodowej w Gdańsku Delegatura w Bydgoszczy, IPN By 161/476

2.

Dokumenty odnalezione w zasobach cyfrowych Arolsen Archives ⁵

KUZMINSKI	Jgnas		Losnowo	06/29/1904	
-----------	-------	--	---------	------------	--

Verzeichnis der in der Gemeinde Sargstedt in der Landwirtschaft eingesetzten Kriegagefangenen

Lista jeńców wojennych rozmieszczonych w rolnictwie na terenie gminy Sargstedt.

Na liście transportowej jeńców podano bardzo cenną informację „letzter wohnort” - ostatnie miejsce zamieszkania. Na liście znaleziono kilka osób z terenu Gminy Szczutowo i okolic, są to:

Kuzminski Ignatz (numer jeniecki 26718), data urodzenia 29-06-1904, miejsce urodzenia: Losnowo (zapewne chodziło o Sosnowo), ostatnie miejsce zamieszkania Szczutowo.

Liszewski Stanisław (numer jeniecki 26727), data urodzenia. 3-10-1902, miejsce urodzenia Urszulewo, ostatnie miejsce zamieszkania Zamzyca. Z dokumentacji Polskiego Czerwonego Krzyża wiemy, że Liszewski Stanisław jako jeniec wojenny przebywał w Stalag XI-A; nr jeńca 26727 **i został zwolniony z obozu jenieckiego dnia 21.06.1940 do Sargstedt** ⁶.

Rozek Franciszek (numer jeniecki 26740), data urodzenia: 10-09-1916, miejsce urodzenia: Urzulewo, ostatnie miejsce zamieszkania Rypin. Z dokumentacji obcokrajowców zamieszkałych na terenie danej miejscowości podczas wojny wynika, że on również przebywał na terenie Gminy Sargstedt ⁷.

Z powyższego można wywnioskować, że Kuzminski Ignacy ur. 29-06-1904 roku – jeniec wojenny został zwolniony z obozu jenieckiego w czerwcu 1940 roku i otrzymał status robotnika cywilnego. Transportem z dnia 21 czerwca 1940 roku został przemieszczony do miejsca wykonywania robót przymusowych na terenie Gminy Sargstedt w Saksonii.

⁵ Bezpośredni link do dokumentu. <https://collections.arolsen-archives.org/en/search/person/70965391?s=Kozminski%20Ignacy&t=11114&p=0>

⁶ Na podstawie danych Instytutu Pamięci Narodowej, Wyszukiwanie osób represjonowanych, Liszewski Stanisław, L.p. 6 wykazu, strona internetowa: <https://straty.pl/szukaj-osoby.php>

⁷ Na podstawie danych Instytutu Pamięci Narodowej, Wyszukiwanie osób represjonowanych, Rozek Franciszek, L.p. 162 wykazu, strona internetowa: <https://straty.pl/szukaj-osoby.php>, Źródło ITS Bad Arolsen 71099497/2.1.4.2/10/1.

ITS 001-39

Verzeichnis der in der Gemeinde Sargstedt in der Landwirtschaft
eingesetzten Kriegsgefangenen.

I. Transport.

Stamm- karten-	Name u-Vorname	Geburts- tag	Geburts- ort	letzter Wohnort	Staats- angehö- rigkeit
25865	Bojdecz, Andreas ✓	11.5.11	Opol	Opol	Polen
26706	Czop, Jan ✓	26.1.15	Sokolniki	Sokolniki	Polen
25868	Ciesielski, Wal. ✓	25.9.14	Tatjelowice	Tatjelowice	Polen
25871	Dejutrek, Antoni ✓	3.4.13	Jabloniec	Jabloniec	Polen
26709	Filozof, Jan ✓	15.9.08	Sokolniki	Sokolniki	Polen
26713	Grzywacz, Josef ✓	20.7.05	Bedzin	Luszców	Polen
25879	Juchnik, Gregor ✓	16.9.16	Madowiecze	Madowiecze	Polen
25889	Kotar, Jan ✓	15.12.06	Zurawka	Zurawka	Polen
26718	Kuzminski, Jgnas ✓	29.6.04	Losnowo	Szczutowo	Polen
25885	Kozakiewicz, Pawo ✓	1.7.10	Chwalowo	Chwalowo	Polen
26727	Liszewski, Stan. ✓	3.10.02	Urszulewo	Zamzyca	Polen
26732	Magierowski, Adalf ✓	5.1.16	Lemberg	Lemberg	Polen
25892	Katwiejko, Paul ✓	25.5.14	Przedzialy	Przedzialy	Polen
26733	Maciewicz, Jan ✓	3.11.14	Sokolniki	Sokolniki	Polen
25862	Malicki, Stepan ✓	22.10.10	Labin	Palikija	Polen
26734	Hajwer, Josef ✓	2.8.16	Sokolniki	Sokolniki	Polen
26738	Pawlowski, Hxron ✓	27.3.07	Czapielacz	Czapieniecz	Polen
26740	Rozek, Franz ✓	10.9.16	Urszulewo	Ripin	Polen
26744	Sienko, Juljan ✓	9.10.12	Kresnica	Kresnica	Polen
26746	Szranowski, Jan ✓	9.10.13	Zaruowka	Zamzyca	Polen

20

Verzeichnis der in der Gemeinde Sargstedt in der Landwirtschaft
eingesetzten Kriegsgefangenen.

I. Transport.

Lfd. Nr.	Stamm- karten-	Name u-Vorname	Geburts- tag	Geburts- ort	letzter Wohnort	Staats- angehö- rigkeit
1	25863	Bojdeck, Andreas	11.5.11	Opol	Opol	Polen
2	26706	Czop, Jan	26.1.15	Sokolniki	Sokolniki	Polen
3.	25868	Ciesielski, Wal.	25.9.14	Łatjalowice	Łatjalowice	Polen
4	25871	Dejutrek, Antoni	3.4.13	Jabloniec	Jabloniec	Polen
5	26709	Filozof, Jan	15.9.08	Sokolniki	Sokolniki	Polen
6	26713	Grzywacz, Josef	20.7.05	Bedzin	Luszców	Polen
7	25879	Juchnik, Gregor	16.9.16 25879	Ładowiecze	Ładowiecze	Polen
8	25889	Kotar, Jan	15.12.06	Zurawka	Zurawka	Polen
9	26718	Kuzninski, Jgnaz	29.6.04	Łosnowo	Szczutowo	Polen
10	25885	Kozakiewicz, Pawo	1.7.10	Chwalowo	Chwalowo	Polen
11	26727	Liszewski, Stan.	3.10.02	Urszulewo	Zamzyca	Polen
12	26732	Magierowski, Adolf	5.1.16	Lemberg	Lemberg	Polen
13	25892	Matwiejko, Paul	25.5.14	Przedzialy	Przedzialy	Polen
14	26733	Maciewicz, Jan	3.11.14	Sokolniki	Sokolniki	Polen
15	25862	Malicki, Stepan	22.10.10	Łabin	Łalikija	Polen
16	26734	Najwer, Josef	2.8.16	Sokolniki	Sokolniki	Polen
17	26738	Pawlowski, Hieron.	27.3.07	Czapielacz	Czapieniecz	Polen
18	26740	Rozek, Franz	10.9.16	Urszulewo	Ripin	Polen
19	26744	Sienko, Juljan	9.10.12	Kreznica	Kreznica	Polen
20	26746	Szranowski, Jan	9.10.13	Zaruowka	Zamzyca	Polen

DocID: 71099497

Z listy jeńców wojennych skierowanych do robót przymusowych do miasta **Oschersleben** znalazł się Pawłowski Hieronim z Ciąpienicy (Pawlowski Hieron, Czapielacz). Na podstawie

dokumentów Fundacji Polsko-Niemieckie Pojednanie w Warszawie [nr zespołu 2680] - B35506 wynika, że prace w tym miejscu rozpoczęto w lipcu 1940 roku⁸.

Z prezentowanej dokumentacji można wnioskować, że Kuzminski Ignacy przymusowe roboty wykonywał od lipca 1940 roku w mieście Oschersleben.

**Wykaz imienny jeńców wojennych przekazanych miastu Oschersleben
(namentliche Liste der an die Stadt Oschersleben abgegebenen Kriegsgefangenen)**

18

Namentliche Liste
der an die Stadt Oschersleben abgegebenen Kriegsgefangenen.

Lfd. Nr.	Erkennungs-marke	Nachname, Vorname des Gefangenen	geburts-tag	Geburtsort	Bemerkungen
1	25863	Bojdiecz, Andr.	11.5.11	Opol	
2	35505	Broniczewski,	12.8.00	Pelebbki	
3	25868	Ciesielski, Wal.	25.9.14	Sokolniki	
4	25871	Dojatzek, Antoni	3.4.13	Jabloniec	
5	26713	Gregwasz, Josef	20. 7/ 05	Beasin	
6	25879	Juchnik, Gregor	16.9.16	Ładowiecze	
7	25889	Kottar, Jan	15.12.06	Zurawka	
8	35528	Kuryaka, Antoni	12.1.16	Rudnia	
9	25895	Kosakiewicz, Pawel	1.7.10	Ghwalowo	
10	26718	Kozminski, Ignacy	29.6.04	Łosnowo	
11	35541	Majcherek, Josef	8.1.13	Konskotuwy	
12	26731	Malicki, Szepan	22.10.10	Babin	
13	25892	Matwiejko, Pawel	25.5.14	Przedzialy	
14	26738	Pawlowski, Hieron	27.3.07	Czapielacz	
15	35551	Piaskowski, Janusz	15.4.04	Zgniersch	
16	35557	Slebioda, Stefan	2. 9.11	Laustedt	
17	35558	Szczap, Stefan	15.3.02	Pachowyc	
18	35550	Przeorek, Wladisl.	27. 2.06	Bonslaci	
19	35574	Widerowski, Stefan	2.11.98	Chmielenya	
20	Wojtylskiak, 35572	Stefan	3.12.10	Dembe	

DocID: 71099505

⁸ Na podstawie danych Instytutu Pamięci Narodowej, Wyszukiwanie osób represjonowanych, osoba szukana PAWŁOWSKI HIERONIM, L.p. 1 wykazu, strona internetowa: <https://straty.pl/szukaj-osoby.php>,

Dokumentacja obozu koncentracyjnego KL MAUTHAUSEN ⁹

KOZMINSKI	IGNACY			06/29/1904	37836
-----------	--------	--	--	------------	-------

KL. MAUTHAUSEN T/D Nr.

--	--	--	--	--	--

KOZMINSKI Ignacy

NAME Vorname

29.6.1904 Sosnowiec 37836

Geb.-Dat. Geb.-Ort Häftl.-Nr.

Häftl. Pers. Karte ☐	Korrespondenz ☐	Dokumente: <table border="1" style="display: inline-table; width: 80px; height: 20px;"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table> <u>1</u>				
Häftl. Pers. Bogen ☐ ☐	Inf. Karten: <table border="1" style="display: inline-table; width: 80px; height: 20px;"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table>				
Effektenkarte ☐ ☐	Bemerkungen:				
Schreibst.-Karte ☐ ☐					
Nummernkarte ☐ ☐					
Blockkarte ☐ ☐					
Revierkarte ☐ ☐					
Krankenblätter ☐ ☐					
Todesfallaufnahme . . . ☐ ☐	Umschlag-Nr.: <table border="1" style="display: inline-table; width: 150px; height: 30px;"><tr><td> </td></tr></table>				
Todesmeldung ☒ ☐					
Sterbeurkunde ☐ ☐					

DocID: 1558264 (IGNACY KOZMINSKI)

⁹ Dokumenty odnalezione w zasobach cyfrowych Arolsen Archives <https://arolsen-archives.org/pl/> . Bezpośredni link do dokumentów KL MAUTHAUSEN: <https://collections.arolsen-archives.org/en/search/person/1558263?s=Koziminski%20Ignacy&t=2215987&p=1>

Podsumowanie

Z prezentowanych dokumentów **nie można jednoznacznie stwierdzić, czy Kuźmiński** (inne nazwiska Kozminski, Kuzminski) **Ignacy** (Ignatz) **urodzony 16 czerwca 1904 roku w Sosnowie**, ostatnie miejsce zamieszkania Szczutowo (Dane pochodzą z Oddziałowego Archiwum IPN w Gdańsku, IPN Gd 571/1 t.1 i Instytut Pamięci Narodowej w Gdańsku Delegatura w Bydgoszczy, IPN By 161/476) który zginął w Dachau w czerwcu 1944 roku, to ta sama osoba co Kuzminski Ignatz (numer jeniecki 26718), data urodzenia 29-06-1904, miejsce urodzenia: Losnowo (zapewne chodziło o Sosnowo), ostatnie miejsce zamieszkania Szczutowo.

Dane dotyczące imienia i nazwiska, miejsca urodzenia i miejsca ostatniego zamieszkania się zgadzają, również udział w kampanii wrześniowej, skierowanie na przymusowe roboty. Zgadza się również rok osadzenia w obozie koncentracyjnym, 1943.

Nie zgadza się data urodzenia w pierwszym przypadku 16 czerwca 1904 roku w innym 29 czerwca 1904 roku. Przy nazwisku Koziminski Ignacy z data urodzenia 29 czerwca 1904 roku podano miejsce urodzenia, raz „Losnowo”, innym razem „Sosnowiec”.

Nie zgadza się również miejsce śmierci. IPN w Gdańsku i w Bydgoszczy podają miejsce śmierci obóz koncentracyjny KL Dachau (brak dokumentacji obozowej) natomiast na podstawie dokumentacji z obozu koncentracyjnego KL MAUTHAUSEN, z zawiadomienia o śmierci (Todesmeldung) z 13 kwietnia 1944 roku wynika, że więzień o numerze obozowym 37 836 Kozminski Ignacy ur. 29 czerwca 1904 roku w Sosnowiec, który przybył do KL Mauthausen w dniu 16 października 1943 roku zmarł 12 kwietnia 1944 roku o godz. 20,30.

Opracował

Dariusz Lazarowski